

NIEUWE RUBRIEK

wat ik nu toch weer zag ...

Het doel van deze rubriek is allerlei publicaties onder de aandacht van onze lezers te brengen, waarbij, gebruik makend van methoden en technieken op ons vakgebied, onjuiste of dubieuze conclusies zijn getrokken of een verkeerde voorstelling van zaken werd gegeven. Deze kunnen dan, behalve tot 'lering ende vermaeck', gebruikt kunnen worden bij het overdragen van de rol van ons vakgebied.

Het ligt in de bedoeling om deze stukjes, die kort moeten zijn, toe te spitsen op het misbruik in algemeen toegankelijke media als radio, televisie en (vooral) kranten en algemene tijdschriften. Het is zeker niet de bedoeling om via deze rubriek een discussie te gaan voeren over allerlei beweringen in academische publicaties. Het gaat om het 'algemeen maatschappelijk belang' van het juiste gebruik van de informatieoverdracht en de problemen die daarbij op kunnen treden.

De redactie berust bij Arend Oosterhoorn (adres zie voorblad). De stukjes dienen aan hem te worden gezonden, waarbij

- ◇ de tekst het liefst wordt aangeleverd op een floppy in WordPerfect of naar WordPerfect te converteren formaat;
- ◇ mogelijke grafieken of andere originelen zodanig worden meegestuurd dat er geen al te groot kwaliteitsverlies optreedt door kopiën van kopiën van Uiteraard worden die originelen geretourneerd na publicatie, tenzij anders afgesproken;
- ◇ de lengte van de bijdrage zich beperkt tot maximaal twee zijden A4 volgens de aanwijzingen van Kwantitatieve Methoden.

In het geval dat er meerdere inzendingen zijn naar aanleiding van dezelfde publicatie, zal de redactie de mogelijkheid bekijken om één reactie samen te stellen waarin de visies van alle inzenders herkenbaar is.

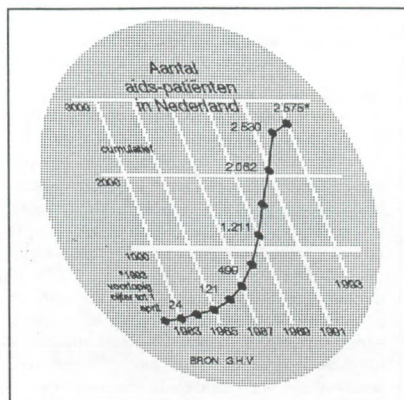
In de loop der tijd zullen we wellicht komen met bijstellingen met betrekking tot deze rubriek. In de praktijk zal zich een optimale vorm aandienen.

De redactie beslist over de uiteindelijke vorm en plaatsing.

Gekantelde achtergronden

Arend Oosterhoorn

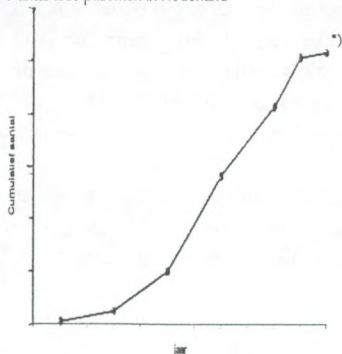
In de Telegraaf van 12 juni 1993 wordt verslag gedaan van het negende Wereld Aids-Congres. Bij dat verslag werd een grafische weergave geplaatst van het verloop van het aantal Aids-patiënten in Nederland vanaf 1983. In deze grafiek is de y-as onder een hoek gezet waardoor een sterk vertekend beeld ontstaat over de groei van het aantal Aids-patiënten. Behalve dat de y-as gekanteld is, staat er ook nog bij 1993 een waarde, zijnde het voorlopig cijfer over 1993. In de grafiek geeft dat de indruk dat de groei afneemt. Dat cijfer is echter gebaseerd op het aantal patiënten tot 1 april, dus over slechts drie maanden.

Zeker bij een maatschappelijk gevoelig onderwerp als dit dient er veel zorgvuldiger omgegaan te worden met de presentatie van informatie.

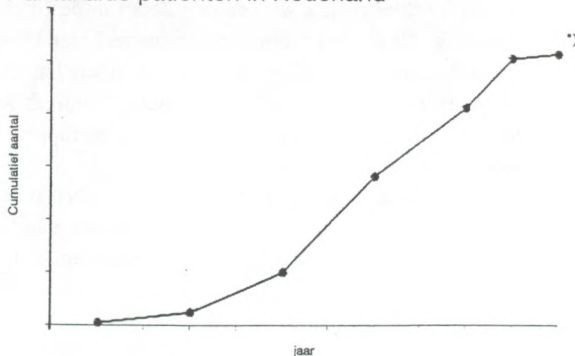
Overigens is het visuele beeld bij dit soort grafieken natuurlijk altijd een probleem. Dat blijkt wel uit de bijgevoegde plaatjes, waarin de gegevens uit de publicatie opnieuw zijn gebruikt, maar waarbij de lengte van de x-as verschilt.

Aantal aids-patiënten in Nederland

*) 1993 voorlopig cijfer tot 1 april

Aantal aids-patiënten in Nederland

*) 1993 voorlopig cijfer tot 1 april

Hoera! Mijn rijkschool is erkend!

Niels Veldhuizen

In de NRC-Handelsblad van woensdag 25 augustus 1993 stond op bladzijde 3 een artikel over de kwaliteit van autorijscholen. Aan dit artikel ontleen we de volgende alinea's.

Het Centraal Bureau Rijvaardigheid vindt dat de verschillen in slagingspercentage van de ongeveer 6500 Nederlandse rijkscholen te veel verschillen. [...] De [sic] CBR vindt dat de percentages door de brancheorganisaties of door andere instanties openbaar moeten worden gemaakt. [...] De ANWB staat positief tegenover het idee om de percentage [sic] te publiceren. De toeristenorganisatie heeft een eigen, redelijk strenge erkenningsregeling waarbij 350 autorijschoolhouders zijn aangesloten. "Publicatie van de slagingspercentages kan rijkscholen stimuleren om erkenning aan te vragen". De ANWB heeft dit jaar de erkenningseis verscherpt. Niet langer moet een rijkschool voldoen aan het gemiddelde slagingspercentage in zijn regio, vanaf 1 januari 1993 geldt het landelijk slagingspercentage als minimumeis. "Het is gebleken dat die lage slagingspercentages van sommige regio's te danken zijn aan een aantal heel slechte scholen die daar zitten."

Uit het artikel valt op te maken dat de ANWB als criterium voor erkenning een gemiddeld slagingspercentage hanteert. Wie onder dit gemiddelde zit, komt kennelijk niet voor erkenning in aanmerking. Het gehanteerde criterium kan vervelende gevolgen hebben voor een rijkschool. Immers, een rijkschool kan van de ene dag op de andere haar erkenning verliezen zonder dat er ook maar iets aan de rijkschool veranderd is. Het enige dat daarvoor nodig is, is dat een *andere* rijkschool ineens een hoger slagingspercentage bereikt. Het effect wordt het meest gevoeld door rijkscholen die met hun slagingspercentages vlak boven het criterium zitten.

Ook lezen we in het artikel dat de ANWB zijn erkenningseis heeft verscherpt. Dat wil zeggen dat een rijkschool aan hogere eisen moet voldoen voor erkenning dan in het verleden. Maar is dat wel zo? De ANWB hanteerde vroeger als criterium het gemiddelde slagingspercentage in een regio. Nu is het criterium het landelijke slagingspercentage. Onder het oude criterium voldeed een deel van de rijkscholen uit notoir 'slechte' regio's wel, en een deel van de rijkscholen uit notoir 'goede' regio's niet aan het criterium. Onder het nieuwe criterium verliezen de beste rijkscholen uit 'slechte' regio's wellicht hun erkenning, en voldoen de slechtste rijkscholen uit 'goede' regio's wellicht ineens wel aan de eisen. Het enige dat men kan vaststellen omtrent het nieuwe criterium van de ANWB is, dat het een andere verdeling aanbrengt van rijkscholen. Maar dat het nieuwe criterium strenger is dan het oude, is helemaal niet zeker.

Wellicht is een erkenning door de ANWB voor een rijkschool niet van belang; tenslotte heeft maar zo'n vijf procent van de rijkscholen zich laten erkennen. Waar het ons om gaat, is er op te wijzen dat men met het hanteren van een gemiddelde als criterium de kans loopt,

willekeur te bedrijven. Als men rijsscholen wil opdelen in goede en slechte, zal men met criteria moeten komen die men aan elke rijsschool afzonderlijk kan aanleggen, en wel zo dat de uitslag niet wordt bepaald door wat andere rijsscholen doen.

Bestaat onsterfelijkheid (met kans 0) ?

Arend Oosterhoorn

Om de gedachte te bepalen waar deze rubriek de aandacht op wil vestigen halen we nog een bijdrage uit de oude doos.

Al enige tijd geleden, op 12 mei 1992, stond een aardige mededeling in de Telegraaf, welke ik de lezers niet wil onthouden.

Ongehuwde man heeft grotere sterftekans

Utrecht, zaterdag

Ongehuwde mannen lopen, ongeacht hun lichamelijke gesteldheid, meer dan twee keer zoveel kans om te sterven aan welke aandoening dan ook of om te sterven aan een hartziekte door dichtgeslibte aderen.

Dat blijkt uit een onderzoek door de universiteiten van Limburg en Rotterdam en de

GG&GD in Rotterdam. Doel was om voor 456 Rotterdamse mannen de voorspellende waarde op de sterftekans binnen tien jaar te bekijken van een aantal demografische en psychosociale kenmerken.

Ongehuwde mannen met tekenen van een oud of bestaand hartlijden hebben een honderd procent verhoogde kans om te sterven dan gehuwde mannen.

Het enige commentaar dat ik erop zou willen geven is de titel die ik aan het stukje heb gegeven.